

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus IV. De reliquis ad hunc titulum pertinentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

depositum accipit, si non restituat repenti, videtur facere contra fidem, cum tamen ad rem fideliter custodiendam, & consequenter etiam reddendam deponenti se obligarit: at verò, qui accipit *commodatum*, id accipit, non ut custodiat diligenter, & fideliter, sed ut utatur ad tempus; sic ille.

1407 Resp. verum esse, quòd *compensatio* æquitate nitatur, & pro solutione habeatur. L. 4. C. de compensat. & L. 4. ff. qui potiores, de quo diximus à n. 1040. esse tamen quosdam casus exceptos, inter quos expressè venit *causa depositi*; ut constat ex n. 1404. id, quod provenit ex speciali natura ipsius *depositi*, juxta quam res deposita statim, ac revocatur depositum, reddenda est, ne, quod *beneficio celeritatis inventum est*, subdatur *injuriis tarditatis*; res enim deposita statim Domino poscendi restituenda est; alias fides violatur, & contra æquitatem naturalem retinetur, ut constat ex utroque jure in n. 1404. & ex hoc patet responsio ad object. ad 1. confirm. 32. in eo casu *depositum* stare, quod depositarium loco pignoris pro solutione expensarum, in depositi conservationem à quo tanquam diverso, à causa depositi desumpto, non valet argumentum ad debitum ex alia causa, quam depositi. Ad 2. Confirm. N. ant. Hinc esto detur, quod exceptio firmet regulam in aliis non exceptis (licet in pluribus fallat) constat tamen etiam *commodatum* exceptum esse; prætextu enim debiti res *Commodata* compensari prohibetur L. ult. C. de commodato, ibi: *prætextu debiti, restitutio commodati non probabiliter recusatur*; nam ut notat Glòssa ibid. lit. F. quia *finis utendi tempore, commodatum finitum intelligitur* L. 17. §. 3. ff. cod. Ratio autem disparitatis videtur non facere ad intentum; quid enim obligationi, finito usu commodati hoc reddendi obstat, quod datum non sit ad custodiam, sed ad usum? si jus utendi desinit, finito usu? sicut, si finitur custodia. Utròque enim stat obligatio, extincto jure illius contractus, reddendi, quod accepit commodato, sicut si deposito.

ARTICULUS IV.

De reliquis ad hunc titulum pertinentibus.

PRO his not. 1. quòd deponenti competit actio directa 1. repetendi depositum quancumque, cum ei fiat beneficium, quod non datur invito. c. *fin.* h. t. 2. ad æstimationem rei deterioratæ, vel amissæ; dolo, vel lata culpa depositarii; quia qui beneficium alteri præstat, ultra non tenetur; quod intellige juxta dicta superius. 3. etiam ad usuras, quando in mora est depositarius, L. 2. C. h. t. quia contractus iste est bonæ fidei, in quo per moram veniunt usuræ, quam bona fides nullatam vult; si autem quæras an deponenti competit actio depositi contra depositarium, si iste cum illius licentia pecuniam depositam expendit, & sic facultatibus suis lapsus est, ut ipsius bona subhanestari debeant? Resp. affirmative, si deponens ex pecunia deposita non recepit usuras, per L. 7. §. *quories.* ff. h. t. Illa porro actio directa, de qua superius, datur tantum contra ipsum depositarium, etiam Clericum; cujus nomine non potest impeti Ecclesia, quæ non debet gravari facto alieno, etiam Clerici; ex n. 1402. nisi res sit conversa in Ecclesiæ utilitatem, quia tunc æquitas petit, ut teneatur ad onus, qui sensit commodum c. 1. h. t. advertendum tamen, hoc ab aliquibus limitari, ut Ecclesia teneatur, si depositio facta sit Ecclesiæ de consensu Episcopi, & Capituli, vel ejus, aut ab eo, qui pro Ecclesiæ rebus constitutus est, ut Thesaurarius; licet deponens non probet rem depositam versam in Ecclesiæ utilitatem; ita Sanchez in Decal. tom. 2. l. 6. c. 14. n. 35. quia tunc depositio non fit apud Clericum, quæ privatam personam; sed quæ representat Ecclesiam; sed hæc limitatio videtur intelligenda juxta dicta n. 1402.

Not. 2. Depositario, contra deponentem, competere actionem contrariam, ad id quod nomine depositi abest; quia in ipsum depositum impensum est, vel si ex vitioso deposito damnum accepit; quia depositario officium suum non debet

1408

1409

debet esse damnosum; quam verò curam teneatur in custodia rei deposita adhibere, deduci potest ex dict. ad eam nimirum teneri, quia excludat dolum, vel culpam latam, quandoque etiam levem, & levissimam, ut constat ex dict. à n. 1387.

1410 Not. 3. quid intelligatur per depositum iudiciale, seu sequestrationem, constare ex n. 1381. hæc rei litigiosa sequestratio in iudicio fieri potest, vel partium

conventionem, & erit sequestrum voluntarium; vel iussu Magistratus, & erit necessarium; vel Magistratus imperio, legis dispositione, & partis petitione, & erit sequestratio mixta; sic Barbosa in Rubric. hujus Tit. n. 9. Multa hic quaeri, & produci possent de sequestratione necessaria; sed ea videri possunt l. 2. De ereral. ad Tit. 17. de sequestratione possessionum, & fructuum; quò merito.

—————

QUÆSTIO XVII.

IN TITVLVM XVII. DE EMPTIONE, ET VENDITIONE.

1411 **P**ostquam in præcedentibus titulis actum est tum de contractibus, tum alienationibus rerum Ecclesiasticarum in genere; tum etiam quibusdam in specie (de precariis, commodato, & deposito) quæ potissimum spectant commodum unius ex contrahentibus; subjungitur nunc titulus de contractu Emptionis, & Venditionis, utriusque oneroso; de quo ea solum proponemus, quæ nostri fori propria sunt per ordinem potissimum ad emptionem, & venditionem rerum Ecclesiasticarum; etsi hac occasione plura quoque in ordine ad alia bona immisceantur.

ARTICULUS I.

Quid sit emptio, & venditio?

1412 **S**upponendum, quod emptionis vocabulum quando minus proprie, & latius sumatur in iure, pro quacunque alienatione; hodie autem sumatur pro certa specie, de qua in præsentibus; & definitur: *Contractus bonæ fidei, consensu perfectus, & mutua præstationis, quo id agitur, ut pro certa pecunia numerata, eam danti, res, seu merx tradatur; brevius dici potest, quod emptio sit pactio pretii pro merce; & venditio,*

pactio mercis pro pretio. Esse contractum *juris gentium*, habetur §. 2. Infit. de iure nat. & gent. *bonæ fidei*, (ad eoque non stricti juris) dicitur §. *actionum autem.* Infit. de actionib. *solo consensu perfectum* (intellige quoad substantiam, ut scilicet eo habito; poenitere non liceat, etiam ante rei traditionem) habetur L. 1. ibi: *emptio, & venditio contrahitur, simul atque de pretio convenerit, quamvis nondum pretium numeratum sit, ac ne arrha quidem data fuerit;* Nam quod arrhæ nomine datur, argumentum est emptionis, & venditionis contractæ.

Sed, excipe, nisi intentio contrahentium alligetur Scripturæ, ut prius quam instrumentum confectum sit, contractus non teneat L. 1. ff. h. t. ibi: *Sed hoc quidem de emptionibus, & venditionibus, quæ sine Scriptura consistunt, obtinere oportet; nam nihil à nobis in huiusmodi emptionibus, & venditionibus, innovatum est: in iis autem, quæ Scripturâ conficiuntur, non aliter perfectam esse venditionem constituimus, nisi & instrumenta emptionis fuerint conscripta, vel manu propria contrahentium, vel ab alio quidem scripta; à contrahentibus autem subscripta, & si per tabellionem sunt; nisi & completiones acceperint, & fuerint partibus absoluta; donec enim aliquid deest ex his, & poenitentia locus est, & potest emptor, vel venditor sine poena recedere ab*